ECLI:LV:AT:2024:0627.11310045516.13.L
Lieta Nr. 11310045516, SKK-225/2024
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2024. gada 27. jūnijā

Senāts šādā sastāvā: senators referents Artūrs Freibergs, senatori Ivars Bičkovičs un Aija Branta

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja zvērināta advokāta Laura Matisāna kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 15. janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2022. gada 26. augusta spriedumu
[1.1] /pers. A/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 125. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem 6 mēnešiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem 6 mēnešiem.
[1.2] No /pers. A/ cietušā /pers. B/ labā piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 500 *euro*.
No /pers. A/ valsts labā piedzīta Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksātā valsts kompensācija cietušajam /pers. B/ 1295 *euro*.
[1.3] Kriminālprocess /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130. panta otrās daļas izbeigts.

[2] Ar Zemgales rajona tiesas 2022. gada 26. augusta spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 125. panta pirmās daļas un Krimināllikuma 130. panta otrās daļas par to, ka viņš tīši nodarīja miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai un tīši nodarīja vieglus miesas bojājumus.

[3] Ar Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 15. janvāra spriedumu, iztiesājot krimināllietu apelācijas kārtībā sakarā ar Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurores Zanes Pavāres apelācijas protestu, Zemgales rajona tiesas 2022. gada 26. augusta spriedums atcelts. Ar apelācijas instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 118. panta 2. punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punktu, ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu.
No /pers. A/ cietušā /pers. B/ labā piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 1000 *euro*.
No /pers. A/ valsts labā piedzīta Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksātā valsts kompensācija cietušajam /pers. B/ 1295 *euro*.
No /pers. A/ valsts labā piedzīti procesuālie izdevumi par aizstāves Ivetas Marķitānes sniegto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā 286,13 *euro*.

[4] Ar apelācijas instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 118. panta 2. punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par to, ka viņš mēģināja noslepkavot divas personas.

[5] Par Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 15. janvāra spriedumu apsūdzētā /pers. A/ aizstāvis L. Matisāns iesniedzis kasācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.
Savu lūgumu aizstāvis pamatojis ar šādiem argumentiem.
[5.1] Par pirmās instances tiesas spriedumu tika iesniegts apelācijas protests, kurā lūgts atcelt spriedumu par /pers. A/ atzīšanu par vainīgu pēc Krimināllikuma 125. panta pirmās daļas un kriminālprocesa izbeigšanu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130. panta otrās daļas, kā arī tika lūgts taisīt notiesājošu spriedumu, atzīstot /pers. A/ par vainīgu pēc Krimināllikuma 15. panta ceturtās daļas un 118. panta 2. punkta, nosakot sodu, kāds tas tika lūgts pirmās instances tiesā – brīvības atņemšanu uz 16 gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu. Ievērojot to, ka prokurora apelācijas protestā nebija izteikts lūgums atcelt spriedumu par kaitējuma kompensācijas noteikšanu cietušajiem, apelācijas instances tiesa, neievērojot Kriminālprocesa likuma 562. panta pirmās daļas prasības, pārkāpusi apelācijas protestā izteikto prasību apjomu un noteikusi cietušajam /pers. B/ morālā kaitējuma kompensāciju 1000 *euro*, lai gan pirmās instances tiesa šo kompensācijas apmēru bija noteikusi mazāku – 500 *euro*.
[5.2] Apelācijas instances tiesas secinājumi par būtiskiem noziedzīga nodarījuma faktiskajiem apstākļiem ir pretrunīgi. Tiesa sprieduma 43.4. punktā norādījusi, ka tā ņem vērā to, ka cietušajam faktiski nebija nekādu iespēju pretoties apsūdzētajam, jo noziedzīgais nodarījums tika izdarīts vispārbīstamā veidā, izmantojot dedzināšanu. Vienlaikus sprieduma 11. punktā apelācijas instances tiesa norādījusi, ka /pers. C/ un /pers. B/ nāve neiestājās no apsūdzētā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo /pers. C/ un /pers. B/ izdevās nodzēst liesmas uz apģērba un ķermeņa, un /pers. A/ pārtrauca savas darbības, kad /pers. B/ pretojās, iesitot /pers. A/ ar āmuru pa galvu, kā rezultātā /pers. A/ aizbēga. Norādītais arguments bija viens no apelācijas instances tiesas argumentiem, pamatojoties uz kuru tiesa atzinusi, ka apsūdzētajam bija nodoms nogalināt abus cietušos.
[5.3] Tiesa sprieduma 12. punktā norādījusi, ka tā no apsūdzības izslēdz nepierādītus apstākļus – apsūdzētais klauvējis pie mājiņas durvīm, bet cietušais /pers. B/ tās aizslēdzis. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka lietā nav pierādījumu tam, ka apsūdzētais aizdedzinājis dārza mājiņas durvis un uzlējis degvielu cietušajiem pēc tam, kad viņi izkļuvuši no dārza mājiņas. Tiesa secinājusi, ka šādu apstākļu izslēgšana no apsūdzības ir apsūdzētajam labvēlīga, jo samazina veikto darbību apjomu.
Ņemot vērā to, ka apelācijas instances tiesa atzinusi, ka lietā nav pierādījumu tam, ka apsūdzētais aizdedzinājis dārza mājiņas durvis un uzlējis

degvielu cietušajiem pēc tam, kad viņi bija izkļuvuši no tās, tad tiesa nepamatoti secinājusi, ka apsūdzētais bija vēlējies cietušos nogalināt. Ja apsūdzētais būtu vēlējies nogalināt cietušos, tad viņam bija iespēja turpināt liet degvielu uz cietušajiem laikā, kad tie bija izskrējuši no degošās dārza mājiņas. Tiesa nepamatoti konstatējusi, ka cietušo nāve nav iestājusies no apsūdzētā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ. Tādējādi apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 512. panta pirmās daļas un 564. panta astotās daļas pārkāpumus, kas atzīstami par Krimināprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē.

[5.4] Apelācijas instances tiesa nepamatoti konstatējusi Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 10. punktā paredzēto atbildību pastiprinošu apstākli – noziedzīgais nodarījums izdarīts vispārbīstamā veidā. Apsūdzētajam inkriminētais divu personu slepkavības mēģinājums pats par sevi ir personas dzīvību un veselību apdraudošs. Turklāt /pers. A/ noziedzīga nodarījuma aprakstā nav ietvertas norādes par to, ka dārza mājiņas aizdedzināšanas procesā bez abiem cietušajiem būtu tikusi apdraudēta vēl kāda cita persona. Arī tiesas izmeklēšanas laikā šādi apstākļi netika konstatēti. Tādējādi nevienas citas personas, izņemot cietušos, veselība un dzīvība nebija apdraudēta (citas ar likumu aizsargātās intereses netika apdraudētas). Tiesa, nepareizi piemērojot Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 10. punktu, pieļāvusi Krimināprocesa likuma 574. panta 1. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu.

Motīvu daļa

[6] Senātam vispirms ir jāsniedz atbilde uz jautājumu, vai apelācijas instances tiesa, konstatējot apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli, kas noteikts Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 10. punktā, pareizi piemērojusi Krimināllikumu.

[6.1] Krimināprocesa likuma 511. panta otrā daļa noteic, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Savukārt Krimināprocesa likuma 512. panta pirmajā daļā norādīts, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām. Šīs likuma prasības attiecināmas arī uz apelācijas instances tiesas nolēmumiem.

Krimināprocesa likuma 511. panta otrajā daļā ietvertā prasība par sprieduma pamatotību ir saistīta ar sprieduma pareizību pēc būtības un attiecas uz tiesas atzinumiem, motīviem un nolēmumiem spriedumā. Sprieduma pamatotība nozīmē, ka lieta pareizi izspriesta pēc būtības un reizē ar to spriedumā izteiktie tiesas atzinumi un nolēmumi ir pietiekami motivēti, atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, aptver visus lietā izspriežamos jautājumus un ir pamatoti ar tiesas sēdē pārbaudītiem un spriedumā novērtētiem attiecināmiem, pieļaujamiem un ticamiem pierādījumiem (*Senāta 2021. gada 26. februāra lēmums lietā Nr. SKK-4/2021, ECLI:LV:AT:2021:0226.15830014213.11.L, 9.1. punkts*).

Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 10. punkts noteic, ka par atbildību pastiprinošu apstākli var atzīt: noziedzīgais nodarījums izdarīts, lietojot ieročus vai sprāgstošas vielas vai citā vispārbīstamā veidā.

[6.2] Apelācijas instances tiesa sprieduma 37.3.4. punktā norādījusi, ka par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli ir atzīstama noziedzīga nodarījuma izdarīšana, izmantojot vispārbīstamu veidu, proti, koka dārza mājiņas, kurā atradās cietušie, aizdedzināšana, izmantojot benzīnu.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa nepareizi piemērojusi minēto Krimināllikuma normu, pieļaujot Krimināprocesa likuma 574. panta 1. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu. Tiesa nav ņēmusi vērā Krimināllikuma 48. panta ceturtajā daļā noteikto, ka par atbildību pastiprinošu apstākli nav atzīstams tāds apstāklis, kurš šajā likumā paredzēts kā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīme.

Apelācijas instances tiesa apsūdzēto /pers. A/ atzinusi par vainīgu pēc Krimināllikuma 15. panta ceturtās daļas un 118. panta 2. punkta, proti, par to, ka apsūdzētais mēģinājis noslepkavot divas personas – cietušos /pers. B/ un /pers. C/.

Sniedzot pierādītā noziedzīgā nodarījuma aprakstu, tiesa norādījusi, ka apsūdzētais savas darbības vērsis pret diviem cietušajiem, tiesa nav konstatējusi, ka tiktu apdraudētas vēl citas personas.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka krimināltiesībās ar vispārbīstamu veidu saprot tādu rīku, līdzekļu, paņēmienu apzinātu izmantošanu, kad tiek apdraudēts ne tikai tas objekts (interese) pret kuru vērst noziedzīgais nodarījums, bet vēl citi objekti (intereses). Piemēram, uzspridzinot automašīnu nolūkā nonāvēt kādu personu, tiek apdraudēta ne tikai tās personas dzīvība, pret kuru noziedzīgais nodarījums vērsts, bet arī citas, vismaz vienas personas dzīvība, mantiskās intereses. [..] Noziedzīga nodarījuma izdarīšana vispārbīstamā veidā nav atzīstama par atbildību pastiprinošu apstākli, ja šāds veids raksturo noziedzīgā nodarījuma objektīvo pusi, kā tas, piemēram, ir slepkavības vai smagu miesas bojājumu tīšas nodarīšanas gadījumā (*Liholaja V. 48. panta komentārs. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII[2] nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Krastiņš U., Liholaja V. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 219.lpp.).*

Ievērojot tiesas konstatētos faktiskos lietas apstākļus, proti, ka nebija apdraudētas citas personas, ka vispārbīstamais veids – dedzināšana – raksturo divu personu slepkavības objektīvo pusi, Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 10. punkts piemērots kļūdaini.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka, konstatējot atbildību pastiprinošos apstākļus, noziedzīgu nodarījumu izdarījušajai personai ir pamats piemērot bargāku sodu salīdzinājumā ar sodu, kas būtu piemērojams, atbildību pastiprinošajiem apstākļiem neesot (*Liholaja V. 48. panta komentārs. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII[2] nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Krastiņš U., Liholaja V. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 213. lpp.*).

Atbildību pastiprinoša apstākļa izslēgšana ir pamats apsūdzētajam noteiktā soda mīkstināšanai (*Senāta 2018. gada 24. maija lēmums lietā Nr. SKK-150/2018, ECLI:LV:AT:2018:0524.11270005914.2.L*).

Ievērojot to, ka ar apelācijas instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 118. panta 2. punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punktu, tiesa izskatāmajā lietā ir tiesīga sodu samazināt.

[7] Pārējā daļā Senāts pārbaudīs apelācijas instances tiesas sprieduma tiesiskumu kasācijas sūdzībā norādītajā apjomā un ietvaros, ievērojot Krimināprocesa likuma 569. un 584. panta nosacījumus.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesas spriedums pārējā daļā atbilst Krimināprocesa likuma 511., 512., 564. panta prasībām. Iztiesājot lietu šajā daļā, apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumus vai Krimināprocesa likuma būtiskus pārkāpumus šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē, kas varētu būt par pamatu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanai vai grozīšanai.

[7.1] Senāts atzīst par nepamatotu apsūdzētā aizstāvja norādi kasācijas sūdzībā uz apelācijas instances tiesas pieļautu Krimināprocesa likuma 562. panta pirmās daļas pārkāpumu.

Aizstāvis uzskata, ka apelācijas instances tiesa, neievērojot Krimināprocesa likuma 562. panta pirmās daļas prasības, pārkāpusi apelācijas protestā izteikto prasību apjomu un nepamatoti noteikusi cietušajam /pers. B/ morālā kaitējuma kompensāciju 1000 *euro*, lai gan pirmās instances tiesa šo kompensācijas apmēru bija noteikusi mazāku – 500 *euro*.

Krimināprocesa likuma 562. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izmeklēšana un tiesas debates apelācijas instances tiesā notiek sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomā un ietvaros, kurus nedrīkst pārsniegt, izņemot gadījumus, kad apelācijas instances tiesai rodas šaubas par pirmās instances tiesas

konstatēto apsūdzētā, dalībnieku vai līdzdalībnieku vainu vai atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Senāts konstatē, ka apelācijas protestu par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedza Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore Z. Pavāre, kura lūdza atcelt spriedumu pilnībā un taisīt lietā notiesājošu spriedumu, atzīstot /pers. A/ par vainīgu pēc Krimināllikuma 15. panta ceturtās daļas un 118. panta 2. punkta, nosakot sodu, kāds lūgts pirmās instances tiesā – brīvības atņemšanu uz 16 gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu. Apelācijas protesta iesniedzēja norādījusi, ka pirmās instances tiesa nepamatoti kvalificējusi /pers. A/ darbības pēc Krimināllikuma 125. panta pirmās daļas (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2017. gada 31. decembrim) un Krimināllikuma 130. panta otrās daļas, un faktiski atzinusi par nevainīgu un attaisnojusi /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15. panta ceturtās daļas un 118. panta 2. punkta.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa pamatojusi morālā kaitējuma kompensācijas apmēru sprieduma 43. punktā. Tiesa secinājusi, ka cietušais /pers. B/ pieteicis morālā kaitējuma kompensāciju 1000 *euro* papildus valsts izmaksātajai kompensācijai.

Tiesa sprieduma 43.5. punktā norādījusi, ka, nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tā ņem vērā kriminaltiesisko attiecību taisnīga noregulējuma principu, ievēro taisnīguma un saprātīguma principu. Vienlaikus tiesa atzinusi, ka ar kompensācijas piespriešanu nav pieļaujama vienas personas mantas palielināšanās uz otras personas rēķina. Kaitējuma piedziņa no apsūdzētā cietušā labā nav sods, kā tas vairākkārt norādīts Augstākās tiesas lēmumos (*sk., piemēram, Senāta 2010. gada 5. novembra lēmumu lietā Nr. SKK-508/2010, 11810035107*).

Ievērojot minētos argumentus, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka cietušajam /pers. B/ morālās kompensācijas apmērs nosakāms 1000 *euro* papildus jau izmaksātajai valsts kompensācijai.

Krimināļprocesa likuma 352. pantā noteikti kritēriji, kurus izvērtējot, tiesa nosaka atbilstošu kompensācijas apmēru gan attiecībā uz materiālo, gan morālo kaitējumu. No šā panta pirmās daļas izriet, ka, nosakot kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā:

1) radīto mantisko zaudējumu apmēru;

2) noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu;

3) nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu;

4) morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu;

5) psihiskas traumas.

Nevienam no šiem kritērijiem nav lielāka prioritāte, tie vērtējami kopsakarā. Atbilstoši Krimināļprocesa likuma 352. panta pirmās daļas 2. punktam tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu. No minētā izriet, ka, nosakot kompensācijas apmēru, tiesai jāņem vērā noziedzīgā nodarījuma smagums un izdarīšanas raksturs.

Senāta judikatūrā izteikta atziņa, ka apelācijas instances tiesai, atzīstot par vainīgiem un sodot apsūdzētos par cita noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, nekā pirmās instances tiesa, pašai jānosaka kaitējuma kompensācijas apmērs, ievērojot Krimināļprocesa likuma 352. panta nosacījumus. Kompensācijas apmērs tiesai jāpamato (*Senāta 2017. gada 12. oktobra lēmums lietā Nr. SKK-527/2017, ECLI:LV:AT:2017:1012.11092103913.1.L*).

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa ir pamatojusi lielākas morālā kaitējuma kompensācijas noteikšanu. Savukārt aizstāvis ir tikai vispārīgi norādījis uz Krimināļprocesa likuma 562. panta pirmās daļas pārkāpumu, neizklāstot juridiskus argumentus.

[7.2] Senāts atzīst par nepamatotu apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja norādi kasācijas sūdzībā uz apelācijas instances tiesas pieļautiem Krimināļprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 512. panta pirmās daļas un 564. panta astotās daļas pārkāpumiem. Aizstāvja apgalvojums par tiesas sprieduma pretrunīgumu balstīts uz atsevišķu selektīvu tiesas secinājumu izvērtējumu, neskatot nolēmumā izklāstītās ziņas par faktiem un tiesas atzinumus to kopumā un savstarpējā sakarībā. Senāts konstatē, ka, norādot uz minēto Krimināļprocesa likuma normu pārkāpumiem, aizstāvis faktiski apstrīdējis apelācijas instances tiesas atzinumu par apsūdzētā /pers. A/ nodomu noslepkavot cietušos /pers. B/ un /pers. C/.

Zemgales apgabaltiesa atzinusi, ka lietā ir iegūti ticami un uz konkrēto krimināļprocesu attiecināmi pierādījumi, kurus pieļaujams izmantot apsūdzētā vainīguma pierādīšanā. Apelācijas instances tiesa atbilstoši Krimināļprocesa likuma 128. panta otrajai daļai lietā esošos pierādījumus atzinusi par pietiekamiem un ticamiem, kas izslēdz jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainīgumu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 15. panta ceturtās daļas un 118. panta 2. punkta. Tiesa konstatējusi tieša nodoma esību, proti, apsūdzētais apzinājās savu darbību kaitīgumu, paredzēja, ka viņa nodarījuma rezultātā var iestāties cietušo nāve, vēlējās to, taču no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ cietušo nāve neiestājās. Tiesa norādījusi, ka apsūdzētā nodomu nogalināt abus cietušos atklāj viņa veikto darbību secīgums un mērķtiecīgums. Apelācijas instances tiesa pamatojusi secinājumu, ka cietušo nāve neiestājās no apsūdzētā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ – pēc dārza mājiņas aizdedzināšanas cietušie izkļuva no tās, /pers. B/ cīnijās ar apsūdzēto, iesita viņam ar āmuru pa galvu un apsūdzētais aizbēga.

Apelācijas instances tiesa secinājusi, ka apsūdzētā un cietušo liecības par notikuma gaitu atšķiras, turklāt apsūdzētā liecības ir savstarpēji pretrunīgas. Apsūdzētā /pers. A/ tiesas izmeklēšanā liecināto tiesa vērtējusi kā tādu, kas pieskaņots aizstāvības taktikai, mēģinot mazināt apsūdzētā darbību apjomu.

Atbilstoši Krimināļprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts jau iepriekš ir norādījis, ka pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Krimināļprocesa likuma 128. pantā, taču izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, 15890002407*).

Senāts konstatē, ka, izvērtējot pierādījumus, apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi Krimināļprocesa likuma 9. nodaļas normu pārkāpumus, tiesas spriedums šajā daļā ir pamatots un atbilst Krimināļprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 512. panta pirmās daļas, 564. panta ceturtās un astotās daļas prasībām.

[8] Senāts atzīst, ka Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 15. janvāra spriedums atceļams daļā par /pers. A/ noteikto sodu lēmuma 6. punktā izklāstīto iemeslu dēļ. Atceltajā daļā lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai Zemgales apgabaltiesā. Pārējā daļā spriedums atstājams negrozīts, bet apsūdzētā aizstāvja kasācijas sūdzība noraidāma.

[9] Krimināļprocesa likuma 588. panta $3.^1$ daļa noteic: ja kasācijas instances tiesa pieņem šā likuma 587. panta pirmās daļas 2. punktā paredzēto lēmumu, tā izlemj jautājumu arī par drošības līdzekli.

Ar apelācijas instances tiesas spriedumu apsūdzētajam /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums. Ņemot vērā, ka apsūdzētais ir izdarījis sevišķi smagu noziegumu un apelācijas instances tiesas spriedums tiek atcelts tikai daļā par /pers. A/ noteikto sodu, Senāts atzīst par samērīgu turpināt piemērot apsūdzētajam drošības līdzekli – apcietinājumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585. pantu, 587. panta pirmās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 15. janvāra spriedumu atcelt daļā par /pers. A/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 15. panta ceturtās daļas un 118. panta 2. punkta;

atceltajā daļā lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai Zemgales apgabaltiesā;

pārējā daļā Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 15. janvāra spriedumu atstāt negrozītu, bet apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja zvērināta advokāta Laura Matisāna kasācijas sūdzību noraidīt;

/pers. A/ turpināt piemērot drošības līdzekli – apcietinājumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Freibergs I. Bičkovičs A. Branta